

2007-03-29

Högsta domstolen
Box 2066
103 12 STOCKHOLM

Yttrande i mål nr [REDACTED] angående arvode till konkursförvaltare

YTTRANDE

Om konkursförvaltarens uppdrag sträcker sig så långt att det ingår att ta emot och gå igenom nyfunnet räkenskapsmaterial bör det ställningstagande som konkursförvaltaren gjorde enligt 7 kap. 22 § konkurslagen (1987:672) vid konkursens avslutande ligga till grund för var nyfunnet material skall arkiveras. Har räkenskapsmaterialet som härrör från [REDACTED] från tiden innan bolaget försattes i konkurs överlämnats till tillsynsmyndigheten bör tillsynsmyndigheten arkivera även det nyfunna räkenskapsmaterialet. Bevarade [REDACTED] det tidigare räkenskapsmaterialet och ombesörjde arkiveringen av det bör han även ombesörja att det nyfunna materialet arkiveras tillsammans med det tidigare.

Om det inte ingår i konkursförvaltarens uppdrag att ta emot nyfunnet räkenskapsmaterial bör arkiveringen ombesörjas av tillsynsmyndigheten.

MOTIVERING

Frågan

Högsta domstolen har förelagt Bokföringsnämnden att yttra sig i mål om arvode till konkursförvaltare. I föreläggandet preciseras inte den fråga som Bokföringsnämnden skall yttra sig över utan det hänvisas till bifogade handlingar. Med beaktande av vad som framgår av innehållet i de handlingar som bifogats föreläggandet uppfattar nämnden frågan enligt följande.

Vem är ansvarig för arkiveringen av nyfunnen räkenskapsinformation som härrör från ett aktiebolag som upplösts genom konkurs?

Förutsättningarna

Den [REDACTED] fastställde [REDACTED] tingsrätt utdelningen i konkursen i [REDACTED]. Därefter har ytterligare tillgångar och räkenskapsmaterial kommit fram. [REDACTED] har ombesörjt att dessa tillgångar sålts samt översiktligt gått igenom det nyfunna räkenskapsmaterialet och sett till att det arkiverats. Till följd av detta har han kommit in med en tilläggskostnadsräkning, i vilken han yrkar ersättning för arbete och utlägg med sammanlagt [REDACTED]. [REDACTED] tingsrätt beslutade att ersättning inte skulle utgå för omhändertagande och arbete med det nyfunna räkenskapsmaterialet. Inte heller skulle ersättning utgå för kostnader för arkivering. Däremot tillerkände tingsrätten [REDACTED] arvode för försäljningsåtgärder och avslutande åtgärder med [REDACTED] överklagade beslutet till Hovrätten [REDACTED] som instämde i tingsrättens bedömning och avslog överklagandet.

Av innehållet i handlingarna som Bokföringsnämnden har fått del av framgår inte vad som har skett med tidigare räkenskapsmaterial från aktiebolaget från tiden innan bolaget försattes i konkurs.

Gällande rätt

Varken i konkurslagen eller i bokföringslagen (1999:1078) finns några bestämmelser som reglerar det nu aktuella förhållandet. I 4 kap. 1 § 3 bokföringslagen anges att ett företag skall bevara all räkenskapsinformation och sådan utrustning och sådana system som behövs för att presentera räkenskapsinformationen i den form som anges i 7 kap. 1 § 1 eller 2. Enligt 7 kap. 2 § bokföringslagen skall dokument, mikroskrift och maskinläsbara medier som används för att bevara räkenskapsinformation vara varaktiga och lätt åtkomliga. Därtill skall de förvaras i Sverige, i ordnat skick och på betryggande och överskådligt sätt. Bokföringsnämnden har gett ut en vägledning med allmänt råd BFNAR 2000:5 Räkenskapsinformation och dess arkivering. I punkt 33 behandlas vem som är ansvarig för arkiveringen sedan en juridisk person upphört. Punkt 33 d) anger att konkursförvaltaren eller tillsynsmyndigheten ansvarar för räkenskapsinformation som avser tid före konkursen om hinder föreligger mot att överlämna räkenskapsinformationen till konkursgäldenären. Hänvisning görs till 7 kap. 22 § konkurslagen.

Det kan noteras att Konkurstillsynsutredningen i sitt betänkande (SOU 2000:62) bl.a. föreslog att 7 kap. 22 § konkurslagen skulle ändras så att det tydligare framgick att det enligt huvudregeln är tillsynsmyndigheten som skall förvara räkenskapsmaterialet. Förslaget ledde emellertid inte till någon ändring av lydelsen i 7 kap. 22 § konkurslagen.

Syftet med arkiveringsbestämmelserna i bokföringslagen (prop. 1998/99:130 s.262 ff) är att säkerställa framtida åtkomst av informationen när tidigare affärshändelser i verksamheten behöver kontrolleras eller på annat vis följas upp. För att detta syfte skall kunna tillgodoses på ett ändamålsenligt sätt måste informationen senare kunna tas fram utan större besvär.

Bedömning

Som Bokföringsnämnden ser det har Högsta domstolen först att ta ställning till hur långt konkursförvaltarens uppdrag sträcker sig. Denna första fråga anser Bokföringsnämnden falla utanför nämndens område varför nämnden inte yttrar sig över denna. Om Högsta domstolen kommer fram till att det i en konkursförvaltares uppdrag även ingår att ta emot och gå igenom nyfunnet räkenskapsmaterial blir nästa fråga vad som därefter skall ske med materialet och vem som ansvarar för detta. Det är i denna del som Bokföringsnämnden yttrar sig eftersom frågeställningen berör arkiveringsreglerna i bokföringslagen.

Att räkenskapsmaterialet skall arkiveras följer av bokföringslagens bestämmelser.

Bestämmelserna i bokföringslagen och konkurslagen ger dock inte något svar på vem som skall ta hand om och ansvara för arkiveringen av det nyfunna räkenskapsmaterialet.

Om Högsta domstolen finner att [REDACTED] uppdrag som konkursförvaltare sträcker sig så långt att det även ingår att ta hand om det nyfunna räkenskapsmaterialet och gå igenom detta, bör utgångspunkten för vad som därefter skall ske med det materialet vara det ställningstagande som han som konkursförvaltare gjorde enligt 7 kap. 22 § konkurslagen i samband med att konkursen avslutades. Den bedömningen som [REDACTED] då gjorde bör även nu ligga till grund för vad som skall ske med det nyfunna materialet. Av innehållet i de handlingar som Bokföringsnämnden fått del av framgår det inte var det räkenskapsmaterial och andra handlingar som härrörde från [REDACTED], och som förmodas ha överlämnats till konkursförvaltaren, förvaras. Materialet kan inte ha återställts till gäldenären eftersom ett aktiebolag är upplöst när konkursen avslutas utan överskott. [REDACTED] har också i sitt yttrande till hovrätten uppgett att [REDACTED] upphört som juridisk person. De alternativ som då stod till buds var antingen att räkenskapsmaterialet och de andra handlingarna överlämnades till tillsynsmyndigheten eller att förvaltaren bevarade dem. Av den direkta lydelsen i 7 kap. 2 § bokföringslagen och med beaktande av syftet med att räkenskapsinformation skall arkiveras anser Bokföringsnämnden det lämpligast att samtlig räkenskapsinformation som härrör från [REDACTED] finns samlad på ett och samma ställe för den händelse räkenskapsinformationen i framtiden skall gås igenom. Därför bör den bedömningen som [REDACTED] gjorde när konkursen avslutades, vad som skulle ske med det räkenskapsmaterial som han hade tagit hand om, även nu vara utgångspunkten för att avgöra vem som skall ansvara för att det nyfunna

räkenskapsmaterialet arkiveras. Finns det övriga räkenskapsmaterialet hos tillsynsmyndigheten bör även det nyfunna materialet överlämnas dit. Ombesörjde [REDACTED] arkiveringen av det tidigare räkenskapsmaterialet bör han även nu ombesörja att det nyfunna materialet arkiveras och då se till att det arkiveras tillsammans med tidigare räkenskapsmaterial.

För det fall Högsta domstolen kommer fram till att det inte ingår i [REDACTED] uppdrag som konkursförvaltare att ta emot det nyfunna räkenskapsmaterialet är det enligt Bokföringsnämnden lämpligast att tillsynsmyndigheten tar hand om räkenskapsmaterialet och ombesörjer arkiveringen.

Detta yttrande har beslutats av Bokföringsnämnden i plenum.

Ingrid Engshagen
vice ordförande

Catarina Ranta
föredragande